

درس اول

۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي قِرَاءَةِ الْكَلِمَاتِ مِنَ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ.

- ۱) الشُّكُوتُ دَهَبٌ وَ الْكَلَامُ فِضَةٌ.
 ۲) خَيْرُ أَخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ.
 ۳) لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ.
 ۴) أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَيَّ اللَّهُ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ.

۲- «عالم‌ترین مردم کسی است که علم مردم را بر علم خود افزود!» عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) أَعْلَمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ!
 ۲) الْأَعْلَمُ النَّاسُ مَنْ قَدْ يَجْمَعُ عَلَى عِلْمِهِ عِلْمَ النَّاسِ!
 ۳) الْأَعْلَمُ مِنَ النَّاسِ الَّذِي يَجْمَعُ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ!
 ۴) أَعْلَمُ مِنَ النَّاسِ هُوَ الَّذِي قَدْ جَمَعَ إِلَى عِلْمِهِ عِلْمَ النَّاسِ!

۳- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- ۱) سَعَرُ الْمَقَالَةِ الْأَوَّلِ أَرْخَصَ.
 ۲) الْغَيْبَةُ أَقْبَحُ أَعْمَالِ الْإِنْسَانِ.
 ۳) أُرِيدُ سِرَاوِيلَ أَفْضَلَ مِنْ هَذِهِ.
 ۴) الْمَدْرَسَةُ الْأُولَى لِكُلِّ إِنْسَانٍ أَسْرَتُهُ.

۴- عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ:

«أَحَبُّ تَلَامِيذِ هَذِهِ الْمَدْرَسَةِ أَنْفَعُهُمْ لِمُجْتَمَعِنَا!»:

- ۱) دَانِشْ آمُوزَانِ اَيْنِ مَدْرَسَةِ رَا دُوسْتِ دَارَمِ كِه بَرَايِ جَامِعَةِ خُودِ سُوْدَمَنْدَنْدَا!
 ۲) مَحْبُوبْ تَرِينِ دَانِشْ آمُوزَانِ اَيْنِ مَدْرَسَةِ، سُوْدَمَنْدَرْتَرِينِ آنْ هَا بَرَايِ جَامِعَةِ مَاسْتَا!
 ۳) دُوسْتِ دَاشْتَنِي تَرِينِ دَانِشْ آمُوزَانِ اَيْنِ مَدْرَسَةِ، بَرَايِ اِجْتِمَاعِ خُودِ مَفِيدِ هَسْتَنْدَا!
 ۴) دَانِشْ آمُوزَانِ اَيْنِ مَدْرَسَةِ رَا دُوسْتِ دَارَمِ، زِيْرَا سُوْدَمَنْدَرْتَرِينِ بَرَايِ جَامِعَةِ مَا هَسْتَنْدَا!

۵- عَيْنِ اسْمِ التَّفْضِيلِ مِضَافًا:

- ۱) اِعْلَمُ أَنَّ شِجَاعَةَ الْجَيْشِ أَهْمٌ مِنْ عِدَّتِهِمْ!
 ۲) «مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ»
 ۳) أَحَاوِلْ أَنْ أَصْدُقَ فِي كَلَامِي دَائِمًا
 ۴) شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَلَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ»

۶- عَيْنِ اسْمِ التَّفْضِيلِ مَفْعُولًا:

- ۱) صَعِدَ أَكْبَرُ أَوْلَادِي إِلَى جَبَلٍ مَرْتَعٍ!
 ۲) أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ!
 ۳) وَ جَادِلْهُمْ بِأَتَى هِيَ أَحْسَنُ!
 ۴) قَرَأْتُ أَكْمَلَ كِتَابٍ حَوْلَ ظَوَاهِرِ الطَّبِيعَةِ!

۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ نَوْعِيَةِ الْكَلِمَاتِ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ.

«شَرُّ النَّاسِ مَنْ يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَلَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ.»

- ۱) شَرٌّ: اسْمٌ - مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ - اسْمُ التَّفْضِيلِ / خَيْرٌ
 ۲) يَعْتَقِدُ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلْغَائِبِ (سُومِ شَخْصٍ مَفْرَدٍ) بِأَبِ اِنْفِعَالٍ / فَاعِلُهُ «الْأَمَانَةُ»
 ۳) يَجْتَنِبُ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلْغَائِبِ (سُومِ شَخْصٍ مَفْرَدٍ) بِأَبِ اِفْتِعَالٍ / خَيْرٌ لِ «شَرٌّ»
 ۴) الْخِيَانَةُ: اسْمٌ - مَفْرَدٌ مُؤَنَّثٌ / مَفْعُولٌ

۸- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ!»:

- ۱) إِخْوَانٌ: اِسْمٌ - مثنى مذكر (مفردة: أخ) - معرب / مضاف إليه و مجرور
 ۲) أَهْدَى: فِعْلٌ مَاضٍ - لِلْغَائِبِ - لَازِمٌ - مَعْلُومٌ / فِعْلٌ وَ مَعِ فَاعِلُهُ: جَمَلَةٌ فِعْلِيَّةٌ
 ۳) خَيْرٌ: اِسْمٌ تَفْضِيلِي (أَصْلُهُ: أَخْيَرٌ، عَلَى وَزْنِ أَفْعَلٍ) - مَعْرَبٌ / مُبْتَدَأٌ وَ مَرْفُوعٌ، وَ الْجَمَلَةُ اِسْمِيَّةٌ
 ۴) عُيُوبٌ: اِسْمٌ - جَمْعٌ مَكْسَرٌ أَوْ تَكْسِيرٌ (مَفْرَدُهُ: عَيْبٌ، مُؤَنَّثٌ) - مَعْرَبٌ / مَفْعُولٌ وَ مَتَصَوِّبٌ

۹- عَيْنِ السُّؤَالِ وَ الْجَوَابِ الصَّحِيحِ:

- ۱) كَمْ سَعَرَ هَذَا الْقَمِيصِ؟ نَعَمْ، هَذَا الْقَمِيصُ نَوْعِيَّتُهُ مِمْتَاذَةٌ.
 ۲) مَا لَوْ أَنَّ الْفَسْتَانَ الَّذِي تَرِيدِيهِ؟ أُرِيدُهُ طَوِيلًا.
 ۳) أَيْنَ أَنْتُمْ يَا أَوْلَادِي؟ نَحْنُ هُنَا فِي الْمَلْعَبِ، نُلْعَبُ كُرَةَ الْقَدَمِ.
 ۴) بِمِ تَرْجِعُونَ مِنْ بَيْتِ جَدِّكُمْ؟ سَتَرْجِعُ بَعْدَ قَلِيلٍ.

۱۰- «قال الإمام الحسن (ع): أَحْسَنُ الْحَسَنِ الْخُلُقِ الْحَسَنُ»:

- ۱) نِيكِي كَرْدَنِ بَهْتَرِ اَزِ اِخْلَاقِ نِيكُوسْتِ.
 ۲) خُوشِ اِخْلَاقِي، بَهْتَرِيْنِ نَعْمَتِ اسْتِ.
 ۳) بَهْتَرِيْنِ نِيكُوبِي، خَلَقِ نِيكُوسْتِ.
 ۴) اِخْلَاقِ نِيكُوبِي بَهْتَرِ اَزِ نِيكِي كَرْدَنِ اسْتِ.

درس دوم

۱۱ - عین العبارة التي لا يوجد فيها اسمُ الفاعل:

- ① يا أرحمَ الرَّاحمين. ② يا مَنْ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ. ③ فقد استفادَ مِنْهَا الشُّعْرَاءُ الإِبرائِيونَ. ④ حَتَّى يذوقَ مِنْهُ كَأْسًا مِنَ الكِرَامَةِ.

۱۲ - في أيّ عبارةٍ ما جاء «اسم الفاعل»؟

- ① كَانَ الشَّبَابُ يُلْعَبُونَ بِالْكُرَةِ عَلَى مَلْعَبٍ «آزادی» في طهران! ② أريدُ أَنْ أَكْتُبَ تَرْجَمَةَ النَّصِّ مُسْتَعِينًا بِالْمُعْجَمِ!
③ إِنَّ الإِمْتِحَانَاتِ تُسَاعِدُ التَّلَامِيذَ لِتَعَلُّمِ دُرُوسِهِمْ فِي الْعَالَمِ البَشَرِيِّ. ④ الثَّهَاءُ بِالْمُنْكَرِ فِي مَدْرَسَةِ البِرِّزِ «ماندگار» كَثِيرُونَ!

۱۳ - عین العبارة التي ليس فيها متضاد:

- ① أُرْذْتُ الإِحْسَانَ إِلَيْهِ وَلَكِنَّهُ اعْتَبَرَ عَمَلِي إِسَاءَةً لَهُ. ② الْعَالَمُ حَيٌّ، وَإِنْ كَانَ مَيِّتًا.
③ النَّاسُ أَعْدَاءُ مَا جَهِلُوا. ④ إِذَا تَمَّ الْعَمَلُ نَقَصَ الْكَلَامُ.

۱۴ - عین ما ليس فيه من الأفعال المزيدة:

- ① الهی إِنْ كُنْتُ غَيْرِ مُسْتَأْهِلٍ فَأَنْتَ أَهْلٌ أَنْ تَجُودَ عَلَيَّ. ② يا مَنْ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ أَدْرِكْنِي يَا اللهُ.
③ عَالَمٌ يُنْتَفِعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ. ④ من صفات المؤمنين: «أمرهم شورى بينهم».

۱۵ - عین الصَّحِيحِ فِي تَعْرِيْبِ:

«مرد درستکار از دوستش خواست که به راستگویی پایبند باشد و از او در این مورد قول گرفت.»

- ① طَلَبَ الرَّجُلُ الصَّالِحِ مِنْ صَدِيقِهِ أَنْ يَلْتَزِمَ بِالصَّدَقِ وَأَخَذَ مِنْهُ عَهْدًا عَلَى ذَلِكَ. ② طَلَبَ رَجُلٌ صَالِحٌ مِنْ صَدِيقِهِ الإِتِّزَامَ بِالصَّدَقِ وَأَخَذَ مِنْهُ عَهْدًا.
③ الرَّجُلُ الصَّالِحُ طَلَبَ مِنْ صَدِيقِهِ لَهُ أَنْ يَلْتَزِمَ بِالأَمَانَةِ وَأَخَذَ عَهْدًا عَلَى ذَلِكَ. ④ الرَّجُلُ الصَّالِحُ الَّذِي طَلَبَ مِنْ صَدِيقِهِ أَنْ يَلْتَزِمَ بِالصَّدَقِ أَخَذَ مِنْهُ عَهْدًا عَلَى ذَلِكَ.

۱۶ - عین ما فيه اسم يقوم بالعمل كثيرا:

- ① لِيَنْفِقَ التَّجَارَ الذَّهَبَ وَالفِضَّةَ! ② اِبْتَعِدْ عَنِ الْمَكْدُبِينَ وَلا تَعْتَمِدْ عَلَيْهِمْ! ③ لِأَخْتِي فَتَاةٍ جَمِيلَةٍ تَحِبُّهَا كَثِيرًا! ④ اَوْلَاكَ كِتَابٌ مُسْلِمُونَ فِي بِلَادِهِمْ!

۱۷ - عین الخِطَأِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الإِعْرَابِ: «الطُّلَابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ»

- ① مُحْتَرَمُونَ: اسم - اسم مفعول (فعله: «احترم» من باب افتعال) - نكرة - معرب / خبر و مرفوع بالواو
② الطُّلَابُ: اسم - جمع مكسّر أو تكسير (مفرد: طالب، مذکر) - اسم فاعل - معرّف بأل / مبتدأ و مرفوع، و الجملة اسمية
③ الْمُعَلِّمِينَ: جمع سالم للمذکر - اسم فاعل (فعله: «علم» من باب تفعيل) - معرّف بأل - معرب / مضاف إليه و مجرور بآلية
④ الْمُؤَدَّبُونَ: جمع سالم للمذکر - اسم مفعول (فعله: «أدب» من باب تفعّل) / صفة و مرفوع بالواو بالتبعية للموصوف «الطُّلَابُ»

۱۸ - عین الصَّحِيحِ: «تساقط الدُموع من عيون أمهات الشهداء علامة حزن على هجران أبناءهن الشهداء!»

- ① اشک‌هایی که از چشم مادران شهیدمان جاری می‌شود، نشانه غم هجران فرزندان شهیداست!
② افتادن اشک‌ها از چشمان مادران شهیدان، نشانه اندوهی بر دوری فرزندان شهیدشان است!
③ اشک‌هایی که از چشمان مادران شهیدمان می‌افتد، نشانه‌ای است در اندوه دوری فرزندان شهید!
④ افتادن اشک‌ها از چشم مادران شهیدان، علامت اندوهی در غم هجران فرزندان شهیدشان است!

۱۹ - عین الخِطَأِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الإِعْرَابِ:

«عَلَّمَنِي وَالِدِي الزَّرَاعَةَ وَ أَشْتَغَلَ فِي المَزْرَعَةِ بَعْدَ تَخَرُّجِي مِنَ الزَّرَاعَةِ»

- ① عَلَّمَ: فعلٌ ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعيل بزيادة حرف / فعل و فاعله الاسم الظاهر و الجملة فعلية
② الزَّرَاعَةَ (الأول): اسم - مفرد - مؤنث - معرّف بأل - اسم المبالغة على وزن فعالة / مفعول و منصوب
③ المَزْرَعَةَ: مفرد - مؤنث - معرّف بأل - على وزن مفعّل و اسم المكان - جمعه على وزن مفاعل / مجرور بحرف الجرّ
④ تَخَرُّجِي: اسم - مصدر من باب «تفعل» على وزن تفعّل - مادّة (خ - ر - ج) / مضاف إليه و مجرور

۲۰- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) أَتَشَدُّ الشَّاعِرَ شِعْرًا عَمَّنْ يَشْتَغَلُ بِزِينَةِ الدُّنْيَا الْفَانِيَّةِ: شاعری شعری سرود درباره هر کس که به زینت دنیای فانی سرگرم است؛
- ۲) وَالْأَمَالَ تَعْرِهُ وَالْوَقْتَ يَنْتَهِي بَغْتَةً: در حالی که آرزوها او را فریب می دهد و ناگهان وقت تمام می شود؛
- ۳) فَعِنْدَمَا يَلْتَفِتُ إِلَى الْمُسْتَقْبَلِ، الْخَوْفُ يَضُمُّهُ: پس هنگامی که به آینده توجه می کند، ترس او را فرا می گیرد؛
- ۴) وَ لَمَّا يَرِجِعْ مَاضِيَهُ يَرَى أَنَّهُ لَا ذَخِيرَةَ فِي يَدِهِ: و وقتی که به گذشته اش مراجعه می کند می بیند که هیچ اندوخته ای در دستش نیست!

درس سوم

۲۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ نَوْعِيَةِ الْكَلِمَاتِ وَ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ فِي الْعِبَارَةِ التَّالِيَةِ:

«مَنْ عَلَّمَ عِلْمًا، فَلَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهِ لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الْعَامِلِ.»

- ۱) عَلَّمَ: فعل ماضٍ، للغائب، يحتاجُ إلى المفعول، له حرفان زائدان / فعل شرط
- ۲) أَجْرٌ: اسم، مفرد مذكر / مبتدأ مؤخر و مضاف لـ «مَنْ» / «فَلَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهِ»: جواب شرط
- ۳) لَا يَنْقُصُ: فعل مضارع، يحتاجُ إلى المفعول، ليس له حرف زائد / فعل مع فاعله
- ۴) الْعَامِلِ: اسم، مفرد مذكر، اسم فاعل / مجرور بحرف جرّ

۲۲- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي مَفْهُومِ الْعِبَارَةِ: «لَهُ غِشَاءٌ خَاصٌّ كَالْمِظَلَّةِ يَفْتَحُهُ حِينَ يَقْفِزُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى»

- ۱) تَقَارُ الْخَشَبِ
- ۲) أَلْسَمُ الْطَائِرِ
- ۳) أَلْسِنَابُ الطَّائِرِ
- ۴) أَلطَّائِرُ الطَّنَانِ

۲۳- عَيْنِ «مَنْ» يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَقِيَّةِ:

- ۱) مَنْ اجْتَهَدَ فِي الدَّرَاسَةِ نَجَحَ فِي الْإِمْتِحَانِ. ۲) مَنْ تَذَوَّقَ مَرَّ الْحَيَاةِ تَذَوَّقَ حُلُوهَا. ۳) مَنْ حَفَرَ حَفْرَةً هُنَاكَ أَتَى وَقَعَ فِيهَا الطُّفْلُ. ۴) مَنْ يَفْعَلُ الْخَيْرِ يَرَى نَتِيجَةَ عَمَلِهِ.

۲۴- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) عِنْدَمَا نَعْرِفُ كَيْفَ فَشَلْنَا فَهْمَ كَيْفِ سَنَنْجِحُ: هر زمان بدانیم چگونه شکست خوردیم، می فهمیم چگونه موفق خواهیم شد!
- ۲) لَا شَكَّ أَنْكَ لَا تَخْسِرُ إِلَّا إِذَا امْتَنَعْتَ عَنِ الْمَحَاوَلَةِ: شَكِّي نَيْسَتْ كَه تَوْفِيقِ زَمَانِي كَه از تلاش خودداری کنی، زیان می بینی!
- ۳) إِنْ النَّجَاحَ لَا يَحْتَاجُ إِلَى الْإِقْدَامِ بَلْ إِلَى الْجَسَارَةِ أَيْضًا: بیروز شدن فقط به قدمها احتیاج ندارد، بلکه به جسارت نیز نیازمند است!
- ۴) مَنْ يَكْذِبُ، لَا يَجِدُ دَلِيلًا مُقْتَعًا لِإِبْنَاتِ قَوْلِهِ أَبَدًا: کسی که دروغ می گوید، هرگز برای ثابت کردن گفته خود دلیلی قانع کننده نمی یابد!

۲۵- عَيْنِ الْجُمْلَةِ الشَّرْطِيَّةِ:

- ۱) مَنْ شَاغَبَ فِي الشَّارِعِ وَ ضَرَّ الْمَاشِينَ!
- ۲) مَنْ ضَحِكَ عَلَيْنَا لِيُؤْذِنَا فَإِنَّهُ قَلِيلُ الْتَقَاةٍ!
- ۳) أَحِبُّ مَنْ يُلَازِمُ الْجُهْدَ فَإِنَّهُ نَاجِحٌ فِي حَيَاتِهِ دَائِمًا!
- ۴) مَنْ يَجْتَهِدُونَ فِي حَيَاتِهِمْ فَإِنَّهُمْ وَاصِلُونَ إِلَى غَايَاتِهِمْ!

۲۶- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ الْجُمْلَةُ الشَّرْطِيَّةِ:

- ۱) وَ مَا تَتَفَقَّهُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ. ۲) مَنْ عَلَّمَ عِلْمًا فَلَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهِ. ۳) إِذَا تَمَّ الْعَقْلُ نَقَصَ الْكَلَامُ. ۴) مَا مِنْ رَجُلٍ يَغْرِسُ غَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ أَجْرَهُ.

۲۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ: «تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فِي كُلِّ الْأُمُورِ لِأَنَّهُ خَيْرٌ مُسَاعِدٌ لِلْوَصُولِ إِلَى الْغَايَةِ»

- ۱) در تمام امور توکل کن زیرا خداوند بهترین یاورت برای نزدیک شدن به موفقیت است!
- ۲) تَوَكَّلْ كَرْدَنَ بَه خِدا در تمام کارها بهترین همراه برای رسیدن به هدف است!
- ۳) در همه کارها بر خداوند توکل کن زیرا بهترین یاری گر برای رسیدن به هدف است!
- ۴) بهترین کمک کننده برای دستیابی به پیروزی توکل کردن به خدا در تمام امور است!

۲۸- عَيْنِ مَا لَيْسَ أُسْلُوبَ الشَّرْطِ:

- ۱) مَنْ يُخْرِجُنَا مِنْ ظُلُمَاتِ الْوَهْمِ هُوَ الَّذِي يَكْرُمُنَا حَقًّا.
- ۲) مَا يَمُرُّ فِي قُلُوبِكُمْ يَجْرُ عَلَى لِسَانِكُمْ.
- ۳) مَا تَزْرَعُوا فِي الدُّنْيَا الْيَوْمَ تَحْصِدُوا غَدًا فِي الْآخِرَةِ.
- ۴) مَنْ كَانَ مُؤْمِنًا بِرَبِّهِ الْكَرِيمِ فَلْيُكْرِمِ الشَّيْفَ.

۲۹- عَيْنِ «مَا» شَرْطِيَّةِ (فِي الْمَعْنَى):

- ۱) مَا تَنْتَخِبُ مِنْ هَذِهِ الْكُتُبِ فَهِيَ مُفِيدَةٌ لَكَ!
- ۲) مَا أَرْضَى الْآبَاءَ وَ الْأُمَّهَاتِ إِلَّا سَعَادَةُ أَوْلَادِهِمْ!
- ۳) مَا مِنْ عَالِمٍ يَعْمَلُ بَعْلَمَهُ إِلَّا وَ هُوَ يَرَى الْخَيْرَ فِي نَتِيجَةِ عَمَلِهِ!
- ۴) مَا هُوَ عَمَلُ التَّلْمِيزِ الَّذِي لَا يَدْرُسُ بَعْدَ إِعْلَانِ نَتَائِجِ الْإِمْتِحَانَاتِ!

۳۰- عَيْنِ مَا فِيهِ الشَّرْطُ (مَنْ حَيْثُ الْمَعْنَى):

- ۱) مَنْ يُبَيِّدُ نَفْسَهُ عَنِ السَّيِّئَاتِ وَ الدُّنُوبِ يَتَخَلَّصُ مِنْ عَوَاقِبِ شَرِّهَا!
- ۲) مَا يَرْفَعُ دَرَجَةَ الْإِنْسَانِ فِي الدُّنْيَا وَ يَرْفَعُهُ إِلَى اللَّهِ هُوَ الْأَعْمَالُ الْحَسَنَةُ!
- ۳) مَا أَحْسَنَ لِلْإِنْسَانِ مَا يَرْزُقُهُ اللَّهُ وَ عَلَيْهِ أَنْ يَدْرِكَ هَذِهِ النِّعْمَةَ أَكْثَرَ فَاكْتِرًا!
- ۴) مَنْ يَغْرِسُ سَيْفِيلَةً فِي الْحَدِيقَةِ قَادِرٌ عَلَى غَرْسِ فَسَائِلِ أُخْرَى لِيَنْتَفِعَ النَّاسُ بِهَا!

درس چهارم

۳۱ - عین ما جاء فيها معادل للمضارع الالتزامى المنفى فى الفارسية:

- ① «...لِكَيْلَا تُخَزِنُوا عَلَيَّ مَا فَاتَكُمْ...»
 ② «لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تَحِبُّونَ...»
 ③ «أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ...»
 ④ «...عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ»

۳۲ - عین الخطأ فى المحلل الإعرابى للكلمات التى أشير إليها بخط:

- ① مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابَةِ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ: خبر
 ② يَبْلُغُ الصَّادِقُ بِصَدَقِهِ مَا لَا يَبْلُغُهُ الْكَاذِبُ بِأَخْتِيَالِهِ: مفعول
 ③ قَرَّرَ أَنْ يَفْعَلَ مَا قَصَدَهُ مَعَ التَّأخِيرِ: مفعول
 ④ لَا تُحَدِّثِ النَّاسَ بِكُلِّ مَا سَمِعْتَ بِهِ: مضاف إليه

۳۳ - عین ما ليس فيه المستقبل:

- ① مَنْ قَالَ: مَنْ يَكْذِبُ لَا يَنْجِحُ؛ إِنَّهُ صَادِقٌ.
 ② لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تَحِبُّونَ.
 ③ مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا ظَهَرَتْ يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ.
 ④ رَبُّنَا آتَانَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ.

۳۴ - عین الصَّحیح لتكميل الفراغات:

«قَالَ الْأُسْتَاذُ لِلطُّلَابِ: لِأَيِّ شَيْءٍ أَنْ كُمْ عَنِ الطَّرِيقِ الصَّوَابِ.»

- ① لَا تَسْمَحُوا - يُبْعَدُ ② لَا تَسْمَحْنَ - يُبْعَدُ ③ لَا أَسْمَحُ - يُقَرَّبُ ④ لَا تَسْمَحُوا - يُبْعَدُ

۳۵ - عین الإسم النكرة يمكن أن يترجم معرفة.

- ① هؤلاء رجالٌ يبعدون ربهم بإخلاص.
 ② هى أمٌ حنونٌ تساعدُ نباتها كثيراً.
 ③ مشاهدتِ المعلمة فى الصفِّ طالبينِ مشاغبتينِ.
 ④ أولئك الطالباتُ فائزاتُ فى مسابقةِ كرةِ اليدِ.

۳۶ - عین الصَّحیح فى ترجمة العبارة التالية:

«معلمتنا يُشوقُ الطالبات على أن يقرأن كتباً حول طرقِ تقوية ذاكرتهن.»

- ① معلمها دانش آموزان را تشويق مى كند تا كتابهاى پيرامون راه تقويت حافظه شان را بخوانند.
 ② معلمهاى ما دانش آموزان را تشويق مى كند براين كه كتابهاى پيرامون راههاى تقويت حافظه شان بخوانند.
 ③ معلمهاى ما دانش آموزان خود را تشويق مى كردند تا كتابهاى پيرامون راههاى براى تقويت حافظه را بخوانند.
 ④ معلمهاى ما دانش آموزان خود را تشويق مى كردند تا كتابهاى در پيرامون راههاى براى تقويت حافظه را بخوانند.

۳۷ - عین الصَّحیح فى تعريف العبارة التالية:

«در زبان عربى صدها كلمه عربى شدة داراى ريشة فارسى وجود دارد.»

- ① فى اللغة العربية مئات كلمة معربة ذات الأصول الفارسية.
 ② هناك مئات كلمة معربة فى اللغة العربية ذات الأصل الفارسية.
 ③ هناك مئات كلمة معربة فى اللغة العربية ذات الأصل الفارسية.
 ④ هناك مئات كلمة معربة فى اللغة العربية ذات الأصل الفارسية.

۳۸ - عین الخطأ فى الأفعال المضارعة:

- ① لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تَحِبُّونَ!
 ② فَكَّرَى قَبْلَ أَنْ تَبْدِئَ بِالْكَلَامِ لِكَيْلَا تَدْمَى بَعْدَهُ!
 ③ عَلَيْكَ أَلَّا تَكْذِبَ فِي حَيَاتِكَ أَبَدًا!
 ④ يَحْتَاجُ الطُّلَابُ إِلَى زَمَانٍ أَكْثَرَ لِيَفْهَمُوا هَذَا الدَّرْسَ!

- ۳۹ -

«الحسدُ يأكلُ الحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ.»

- ① النار: اسم - مفرد - معرف بأل - معرب / فاعل لفعل «تأكل» و مرفوع
 ② الحسد: اسم - مفرد - مذكر - معرف بال - معرب / مبتدا و مرفوع و الجملة اسمية
 ③ الحسنتان: اسم - جمع سالم للمؤنث (مفردة «حسنة») - معرب / مفعول و منصوب
 ④ الحطب: اسم - مفرد - مذكر - معرف بأل - معرب / مفعول لفعل تأكل و منصوب

۴۰ - «أنفقوا مآرزقناكم من قبل أن يأتي يوم لا بيع فيه ولا خلة»:

- ۱) از آنچه به شما روزی دادیم انفاق کنید قبل از اینکه روزی فرابرسد که نه فروشی در آن است و نه دوستی‌ای!
- ۲) انفاق کنید از روزی‌هایی که به شما داده‌ایم پیش از اینکه آن روز فرابرسد که نه خرید در آن است و نه دوستی!
- ۳) بخشش کنید از چیزهایی که روزی شما ساختیم پیش از اینکه روزی برسد که هیچ فروشی در آن نیست و هیچ دوستی!
- ۴) از آنچه روزی شما کرده‌ایم بخشش کنید قبل از اینکه آن روز برسد که هیچ خرید و فروشی در آن نیست و هیچ دوستی‌ای!

درس پنجم

۴۱ - عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) هذه أَلِيْدُ يَحِبُّهَا اللهُ : این دست است و خداوند آن را دوست می‌دارد!
- ۲) هذه يَدٌ يَحِبُّهَا اللهُ : این دستی است که خداوند آن را دوست می‌دارد!
- ۳) هؤلاء الْمَكْرَمُونَ لَا يَتَكَبَّرُونَ عَلَي أَوْلَادِكُمْ : این گرامیان بر آن‌ها تکبر نمی‌ورزند!
- ۴) هؤلاء مَكْرَمُونَ لِأَنَّهُمْ لَا يَتَكَبَّرُونَ عَلَي الْآخِرِينَ : اینان گرامی هستند، چون بر دیگران تکبر نمی‌کنند!

۴۲ - عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ

عَيْنُ الصِّفَتِ جُمْلَةً: " (با تغییر)

- ۱) الْجَبِينُ عَارُ فَاجْتَنِبْهُ، لِأَنَّكَ لَا تَتَّجُو مِنْ خَطَرَاتِهِ الْعَظِيمَةِ!
- ۲) إِنَّ الْعَصْفُورَ طَائِرٌ نَشِيطٌ بَيْنِي عَشَّةِ فَوْقَ الْأَشْجَارِ!
- ۳) لَا تَتَغَيَّرْ حَالَةَ قَوْمٍ إِلَّا أَنْ يَغْيَرُوا عَادَاتِهِمُ السَّيِّئَةَ!
- ۴) الْعَافِيَةُ عَطِيَّةٌ مَخْفِيَةٌ فَإِذَا فَقَدْتَ ذُكْرْتَ!

۴۳ - كَمْ جُمْلَةً وَصَفِيَّةً فِي الْجُمْلَةِ؟

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَفْسٍ لَاتَشْبَعُ وَمِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَمِنْ عِلْمٍ لَا يُنْفَعُ وَمِنْ صَلَاةٍ لَا تُرْفَعُ وَمِنْ دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ»

- ۱) اثنان
- ۲) ثلاثة
- ۳) اربعة
- ۴) خمسة

۴۴ - عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّعْرِيبِ

«امروز کتابی خریدم که قبلاً آن را دیده بودم!»:

- ۱) هذا يَوْمٌ إِشْتَرَيْتُ الْكِتَابَ وَرَأَيْتُ قَبْلَ هَذَا!
- ۲) إِشْتَرَيْتُ الْيَوْمَ كِتَابًا قَدْ رَأَيْتَهُ مِنْ قَبْلُ!
- ۳) هذا الْيَوْمَ إِشْتَرَيْتُ كِتَابًا رَأَيْتُ قَبْلَ هَذَا!
- ۴) قَدْ إِشْتَرَيْتُ الْيَوْمَ الْكِتَابَ وَرَأَيْتَهُ مِنْ قَبْلُ!

۴۵ - عَيْنٌ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمُضَافُ إِلَيْهِ مَوْصُوفًا:

- ۱) عَلَيْنَا أَنْ لَا نَذْكُرَ عِيُوبَ الْآخِرِينَ بِكَلَامٍ خَفِيٍّ.
- ۲) بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِهِ نَسْتَعِينُ.
- ۳) فَكَّرَ الطَّالِبُ وَذَهَبَ إِلَى مَعْلَمِ الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ وَشَرَحَ التَّضْيِيقَ.
- ۴) مَا اسْمُ كِتَابٍ يَقْرَأُهَا الْمَعْلَمُ فِي الصَّفِّ لِلتَّلَامِيذِ؟

۴۶ - عَيْنٌ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمَبْتَدَأُ مَوْصُوفًا:

- ۱) عِلْمٌ يَضُرُّ خَيْرٌ مِنْ بَاطِلٍ يَسْرُ.
- ۲) عَقِيدَةُ التَّوْحِيدِ الْمَقْدَسَةُ لِتُكُنْ هَدْفَنَا الْأَسَاسِي.
- ۳) مَعْلَمُنَا مُشْفِقٌ يَنْصَحُنَا دَائِمًا إِلَى سَبِيلِ الرُّشْدِ وَالْكَمَالِ.
- ۴) لِلْكَلامِ آدَابٌ يَجِبُ عَلَي الْمُتَكَلِّمِ أَنْ يَعْمَلَ بِهَا.

۴۷ - عَيْنٌ مَا فِيهِ (الْمَاضِي الْأَسْتِمْرَارِي) فِي الْمَعْنَى:

- ۱) رَأَيْتُ وَلَدًا يَمْشِي بِسُرْعَةٍ.
- ۲) إِشْتَرَيْتُ كِتَابًا رَأَيْتَهُ مِنْ قَبْلُ.
- ۳) إِرضَاءُ النَّاسِ غَايَةٌ لِأَنْتَذَرُكَ.
- ۴) كَانَ شَمْسُ الصَّحْرَاءِ مُحْرِقَةً جَدًّا.

۴۸ - عَيْنٌ فِعْلًا مُسْتَقْبَلًا يَصِفُ نَكْرَةً:

- ۱) قَالَ مَعْلَمِي الْكَرِيمُ سَنَسَافِرُ مَعًا إِلَى مَنَاطِقٍ جَمِيلَةٍ!
- ۲) لَمَّا كُنَّا نَسِيرُ فِي طَرِيقٍ سَمِعْنَا صَوْتًا مَخُوفًا!
- ۳) الشَّجَرَةُ الْخَائِقَةُ شَجَرَةٌ سَتَبْدَأُ حَيَاتَهَا بِالْإِتْفَافِ حَوْلَ جَذْعِ الشَّجَرَةِ!
- ۴) الْمُؤْمِنُ إِذَا يَرْتَكِبُ خَطِيئَةً سَيَقُومُ بِالتَّوْبَةِ سَرِيعًا!

۴۹ - عَيْنُ الْوَصْفِ يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي:

- ۱) اغْتَنَمُوا الْفُرْصَ الْقَلِيلَةَ وَبَدَّلُوهَا إِلَى فُرْصٍ ذَهَبِيَّةٍ!
- ۲) كُنْ فِي السُّدَّانِدِ كَجَزِيرَةٍ لَا يَكُونُ الْبَحْرُ قَادِرًا أَنْ يَبْلَعَهَا!
- ۳) آتَارُنَا التَّارِيخِيَّةُ فخرنا و هي من أهمِّ الْآثَارِ الَّتِي سَجَلَتْ فِي ذَاكِرَتِنَا!
- ۴) كَانَتْ سَيَّارَتُنَا مَعْطَلَةٌ فَجَعَلْتَهَا فِي مَوْقِفٍ تَصْلِيحِ السَّيَّارَاتِ لِمُدَّةِ أُسْبُوعٍ وَاحِدًا!

۵۰- «لَا تَسْتَشِرْ مَنْ لَا يَعْمَلُ بِمَا يَقُولُهُ، فَإِنَّهُ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَهْدِيكَ، لِأَنَّهُ هُوَ نَفْسُهُ قَدْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِ الْحَقِّ!»:

- ۱) با کسی که به آنچه می‌گوید عمل نمی‌کند مشورت مکن، چه او نمی‌تواند تو را هدایت کند، زیرا او خود از راه حق گمراه شده است!
- ۲) هرگز با کسی که به آنچه می‌گوید عمل نمی‌کند مشورت نکن، که او نمی‌تواند راهنمای تو باشد، از آن‌رو که خود از راه درست گم گشته است!
- ۳) نباید با کسی که به گفته خود عمل نمی‌کند مشورت کنی، چه نمی‌تواند تو را هدایت کند، زیرا او را از راه حق گم گشته است!
- ۴) از کسی که به آنچه می‌گوید عمل نمی‌کند، مشورت نخواه، زیرا کسی که از راه درست گمراه است نمی‌تواند هدایتگر باشد!

درس ششم

۵۱- عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ:

«يَسْتَيْقِظُ بَعْضُ النَّاسِ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ لِأَنَّهُمْ يَرِيدُونَ أَنْ يَوْصِلُوا الْمُجْتَمِعَ بِأَيْدِيهِمُ الْمُقْتَدِرَةَ إِلَى الْاِكْتِفَاءِ الدَّائِمِيِّ»:

- ۱) اندکی قبل از طلوع خورشید برخی از مردم بیدار شدند چه خواست آنها رساندن جامه به مرز خودکفایی با دستان قدرتمندشان می‌باشد!
- ۲) برخی از مردم پیش از طلوع خورشید بیدار می‌شوند زیرا آنها می‌خواهند که با دستان قدرتمند جامعه خود را به خودکفایی برسانند!
- ۳) برخی از مردم کمی قبل از طلوع آفتاب بیدار می‌شوند زیرا آنها می‌خواهند که جامعه را با دستان توانمند خود به خودکفایی برسانند!
- ۴) بیداری مردم پیش از طلوع آفتاب دلیل بر این است که با دست توانمند خود می‌خواهند جامعه را خودکفا کنند!

۵۲- عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ:

«يَا أَيُّهَا الرِّسُولُ! بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ، وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ»: ای رسول!...

- ۱) چیزی را که خداوند بر تو نازل کرده ابلاغ کن، که اگر نکنی رسالت خود را ابلاغ نکرده‌ای!
- ۲) برسان چیزهایی را که از پروردگار بر تو فرود آمده و اگر چنین نکنی رسالت او را نخواهی رساند!
- ۳) آنچه را از طرف پروردگارت بر تو نازل شده ابلاغ کن، و اگر انجام ندهی رسالت او را ابلاغ نکرده‌ای!
- ۴) ابلاغ کن چیزهایی را که خدایت برای تو می‌فرستد، چه اگر ابلاغ نکنی رسالت خویش را نرسانده‌ای!

۵۳- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي التَّرْجُمَةِ:

- ۱) خرج بعضهم من الصفِّ مسرعين: بعضی از آنها به سرعت از کلاس خارج شدند.
- ۲) لِنَسْتَمِعَ كَلَامَ الْمُعَلِّمِ حَتَّى تَنْتَجِحَ: باید به سخن معلم گوش می‌دادیم تا موفق شویم.
- ۳) المؤمنون لن يسعی لمعرفة أسرار الآخرين: مؤمن برای شناختن رازهای دیگران تلاش نخواهد کرد.
- ۴) الكفار لم يؤمنوا بما أنزل الله: کافران به آنچه خداوند فرستاد ایمان نیاوردند.

۵۴- عَيْنُ فِعْلِ النَّهْيِ:

- ۱) لَا تُحَدِّثِ النَّاسَ بِكُلِّ مَا سَمِعْتَ بِهِ.
- ۲) يبلغ الصادق بصدقه ما لا يبلغه الكاذب باحتياله.
- ۳) يَا حَضْرَةَ الصَّيْدَلِيِّ لِمَاذَا لَا تَعْطِينِي هَذِهِ الْأَدْوِيَةَ؟
- ۴) من اخلاق الجاهل الحُكْمُ بما لا يعلم.

۵۵- عَيْنُ حَرْفِ «الْأَمْرِ» لَيْسَ لِلْأَمْرِ:

- ۱) لِأَتَعَلَّمَ مِنْ أُمِّي دَرَسَ الْحَيَاةِ لِأَنَّهَا أَعْلَمُ مِنِّي!
- ۲) إِنَّ نَشَأَ أَنْ نَهْتَدِيَ إِلَى الصَّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ لِنَتَّبِعَ قَوَانِينَا الدِّينِيَّةَ!
- ۳) هُوَ لَا يَلْعَبُ إِلَّا بِالْحَيَاةِ لِأَنَّهَا أَعْلَمُ مِنِّي!
- ۴) أَلَا يَتَعَلَّمُ الطُّلَابُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ فِي مَجْتَمَعِنَا لِئِنَّا كَلَّمْنَا بِهَذِهِ اللُّغَةِ!

۵۶- عَيْنُ «مَا» تَخْتَلِفُ فِي الْمَعْنَى:

- ۱) مَا أَحَبَّ هَذَا الطَّالِبُ أَنْ يَعْرِفَ الْآخَرُونَ فَشَلَّهُ!
- ۲) مَا نَحْتَاجُ هَذِهِ الْعُرْفَةَ هِيَ مَكْتَبَةٌ صَغِيرَةٌ فِيهَا بَعْضُ الْكُتُبِ!
- ۳) مَا أَحْسَنَ الْإِنْسَانَ لِأَحَدٍ إِلَّا وَهُوَ يَرَى نَتِيجَةَ عَمَلِهِ بِإِحْسَانٍ أَفْضَلَ!
- ۴) مَا أَخْلَصَ الْمُؤْمِنُ لِلَّهِ إِلَّا وَبِنَايِبِ الْحِكْمَةِ قَدْ ظَهَرَ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ!

۵۷- عَيْنُ الصَّحِيحِ: «كثير من إختراعات الإنسان الحديثة ليست في مجال الإعمار و البناء، لأنه لم يستفد من جانبها النَّافع!»

- ۱) بسیاری از اختراعات انسان در زمینه آباد کردن و ساختن، جدید نیست زیرا او از جنبه مفید آن استفاده نمی‌کند!
- ۲) تعداد زیادی از اختراعات انسان در بخش آبادسازی و ساختمان بکار نرفته است، زیرا او از جنبه سودمند آن بهره نمی‌برد!
- ۳) بسیاری از اختراعات جدید انسان در زمینه آبادانی و ساختن نیست، زیرا او از قسمت مفید آنها استفاده نکرده است!
- ۴) تعداد زیادی از اختراعات جدید انسان در زمرة آبادانی و ساختمان نمی‌باشد، بخاطر اینکه از بخش مفید آن بهره‌برداری نشده است!

۵۸- عَيْنُ الخَطَأِ فِي إعراب الفعل المضارع:

- ۱) لم تفرسون أشجاراً لا تثمراً! (۷) لا تترك الصديق بسبب عيب فيه! (۳) الجاهل بعيد عن التفكير و لن يؤدبه الزمن! (۴) إن تطلب أن تصل إلى أهدافك فاجتهد!

۵۹- عَيْنُ الصَّحِيحِ: «دعت الام إبنا اليافع دعوة و حَضَنَتْه باكيةً بعد أن إطلعت عن مرضه!»

- ۱) قطعاً مادر پسر جوانش را دعوت کرد و او را گریان در آغوش گرفت بعد از آن که از بیماری‌اش اطلاع یافت!
- ۲) بعد از آن‌که مادر از بیماری پسرش اطلاع یافت او را دعوت کرد و با گریه در آغوش خود گرفت!
- ۳) مادر پسر جوان خود را قطعاً پس از آن که مطلع شد که او مریض است دعوت کرد و او را که گریان بود در آغوش گرفت!
- ۴) مادر قطعاً پسر کم‌سن خود را دعوت نمود و گریان در آغوش گرفت زیرا به او اطلاع دادند که بیمار است!

درس هفتم

۶۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) تُرفع راية الشيطان في الفتن! پرچم شیطان را در همة فتنه‌ها بالا می‌بری!
- ۲) لو كنت منجماً لرأيت كيف اقلبت النجوم! اگر ستاره‌شناس می‌بودم، نحوی تغییر ستارگان را می‌دیدم!
- ۳) من يتعب نفسه في العمل المتواصل يُصبح ناجحاً! آنکه خود را با کارهای متوالی به سختی انداخت موفق می‌شود.
- ۴) من العلماء من يبذل ظلماء الجهل بنور العلم! عده‌ای از دانشمندان تاریکی جهل را به نور علم تبدیل می‌کنند.

۶۱- عَيْنُ الأَصْحَحِ و الأَدَقِّ فِي الجواب لِلترجمة:

«كانت أشعة القمر الفضية المتكوّنة من سبعة ألوان تخلق قلوبنا، عندما كنّا نمشي بهدوء على تلال الرّمل!» :

- ۱) اشعه ماه نقره‌ای رنگ تشکیل شده از هفت رنگ، دل‌های ما را شیفته کرده بود، آن زمان که آرام بر تپه‌هایی از شن راه می‌رفتیم!
- ۲) اشعه نقره‌ای رنگ ماه با رنگ‌های هفت‌گانه‌اش، دل‌ها را شیفته می‌کرد، آنگاه که ما به آرامی بر تپه‌هایی شنی راه می‌رفتیم!
- ۳) وقتی با آرامش بر تپه‌های شن راه می‌رفتیم، نور نقره‌ای فام ماه که از هفت رنگ تشکیل شده بود، دل‌های ما را می‌ربود!
- ۴) هنگامی که آرام بر تپه‌های شنی قدم می‌زدیم، نور ماه نقره‌ای رنگ که هفت رنگ داشت، دل‌ها را می‌ربود!

۶۲- عَيْنُ الصَّحِيحِ عن نوعيّة الكلمات:

«تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية قبل الإسلام أكثر من تأثيرها بعد الإسلام»

- ۱) تأثیر: اسم - مفرد مذکر - مصدر علی وزن تفعیل / فاعل
- ۲) اللّغة: اسم - مفرد مؤنث - معرفة (علم) / الأولى: مضاف إليه - الثانية: مجرور بحرف الجرّ
- ۳) أكثر: اسم - مفرد مذکر - اسم تفضیل / خبر
- ۴) الإسلام: اسم - مفرد - مصدر علی وزن إفعال / الأولى و الثانية: مجرور بحرف الجرّ

۶۳- عَيْنُ العبارة الّتی لیست فیها أفعال ناقصة:

- ۱) كُنّا نلعبُ بالكرة على السّاطعِ فی فصل الصّیف.
- ۲) المُشركون لَن یُصبحوا قُدرةً لنا.
- ۳) «... فأصبحتم بنعمته إخواناً»
- ۴) صاحَ الطّلابُ حينما شاهدوا درجاتهم.

۶۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّرجمة: «كنت أستمعُ إلى كلام معلّمی الّذی يتكلّم حولَ سلوكی أمام والدي.»

- ۱) به سخن معلم گوش می‌دهم که درباره رفتارم در مقابل پدر و مادر حرف می‌زند.
- ۲) به سخن معلم خود که درباره رفتارم در مقابل پدر و مادر حرف می‌زد.
- ۳) به سخن معلم خود را می‌شنیدم که درباره رفتارم در مقابل پدر و مادر حرف می‌زد.
- ۴) به سخن معلم گوش فرا دادم که درباره رفتارم در برابر پدر و مادر حرف می‌زد.

۶۵- عین ما يعادل (الماضی الاستمراری) فی الفارسیة:

- ① كان فی إحدى المدارس الكبيرة معلّم شهيرٌ و هو معروف بالصدق.
 ② شاهدنا سنجاباً يفتّر من شجرة إلى شجرة.
 ③ صدمتني سيارةٌ في الشارع كانت صغيرةً جداً.
 ④ كانت المفردات الفارسیة قد دخلت اللّغة العربيّة قبل الاسلام.

۶۶- عین الخبر یختلف فی الإعراب:

- ① الموسوعة مُعجمٌ یجمعُ فيه كثيرٌ من العلوم.
 ② لیسَ الغنیُّ فی هذه المدينة غافلاً عن أحوال فقراءها.
 ③ فی تلك المزرعة الوسیعة الفلاحة مجدّةٌ فی أعمالها الكثيرة.
 ④ أنت مسؤولٌ عن البقاعِ و الهائم أيضاً.

۶۷- عین الخطأ فی ضبط حركات الكلمات:

- ① تزدادُ المفرداتُ العربيّة فی اللّغة الفارسیة بعد ظهور الإسلام.
 ② قبل وفاتها أوصتُ شيملاً زملاءها أنْ یسْکَلوا فريقاً للحوارِ الدينيّ.
 ③ الشّعْبُ الباكستانيُّ يَنْكَلُمُ باللّغة الأردیة.
 ④ الكلماتُ الفارسیة التي دخلت اللّغة العربيّة فقد تُعْمِرُ أصواتها.

۶۸- عین الأدقّ فی ترجمة العبارة التالية:

«هؤلاءِ طالباتٌ کُنَّ يدرُسنَ كثيراً فی مكتبة مدرستهنَّ وَ یَتصلنَ هاتفيّاً والدتهنَّ بعض الأوقات.»

- ① این دانش آموزان در کتابخانه مدرسه شان بسیار درس می خوانند و گاهی اوقات با پدر و مادر خود تلفنی تماس می گرفتند.
 ② اینها دانش آموزانی هستند که در کتابخانه مدرسه بسیار درس می خوانند و بعضی وقتها با مادرشان تماس تلفنی می گیرند.
 ③ این دانش آموزان در کتابخانه مدرسه بسیار درس می خوانند و گاهی اوقات با پدر و مادرشان تلفنی صحبت می کنند.
 ④ اینها دانش آموزانی هستند که در کتابخانه مدرسه خود بسیار درس می خوانند و گاهی اوقات با مادر خود تلفنی تماس می گرفتند.

۶۹- عین ما فيه التضاد:

- ① خیر الکلام ما قلّ و دلّ. ② قُلِ الْحَقُّ و إن كان مُراً. ③ إذا ملک الأراذلُ هلك الأفاضلُ. ④ شرّ الناس ذوالوجهین.

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۴ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ذَهَبٌ ← ذَهَبٌ»

گزینه ۲: «أَخْوَانٌ ← إِخْوَانٌ، مَنْ ← مَنْ»

گزینه ۳: «مَنْ ← مَنْ» نادرست می‌باشند.

۲ - گزینه ۱ عالم‌ترین مردم: أعلم النَّاسِ (رد سایر گزینه‌ها) / افزود: جَمَعَ (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / علم عالم را بر علم خود: علم النَّاسِ إلى علمه (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۳ - گزینه ۱ (المقالة) مؤنث است، پس باید صفت آن هم مؤنث (الأولی) می‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: چون (أفیح) صفت نیست (خبر است) و برای مقایسه به کار رفته پس اشکالی ندارد که به صورت مذکر به کار برود (الغیبة أفیح...)

گزینه ۳: هر چند (سراویل ← مفرده: سروال) جمع غیرانسانی و در حکم مفرد مؤنث است، ولی چون حالت مقایسه وجود دارد مذکر آمدن اسم تفضیل، (أفضل)، اشکالی ندارد.

گزینه ۴: (المدرسه) مؤنث و صفت آن (الأولی) نیز مؤنث آمده است.

۴ - گزینه ۲ «أَحَبُّ» محبوب‌ترین، (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أَنْفَعُهُمْ» سودمندترین آن‌ها، (رد سایر گزینه‌ها) / «لِمُجْتَمَعِنَا» برای جامعه ما، (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۵ - گزینه ۴ «شَرُّ» به «النَّاسِ» اضافه شده، که در این صورت «شَرُّ» مضاف و «النَّاسِ» مضاف‌الیه است و در درسنامه گفته شده که اگر اسم تفضیل مضاف واقع شود غالباً معنی صفت عالی=ترین می‌دهد.

۶ - گزینه ۴ در این گزینه (أَكْمَلُ) اسم تفضیل و نقش آن (مفعول) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «أَكْبَرُ» مفرده أكبر نقش فاعل دارد.

گزینه ۲: «أَحَبُّ» مبتدا، أَنْفَعُ: خبر است.

گزینه ۳: «أَحْسَنُ» خبر است.

۷ - گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «خَبِرَ»

گزینه ۲: «انْفَعَالٌ»، «فَاعِلٌ» و «أَلَمَانَةٌ»

گزینه ۳: «خَبِرَ» برای شَرِّ نادرست می‌باشد.

۸ - گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مَثَنِيٌّ مَذْكَرٌ» نادرست است. (جمع مَكْسَرٍ «أَخ» است).

گزینه ۲: «لِازِمٌ» نادرست است. (فعل متعدی است و مفعول هم گرفته است).

گزینه ۴: «مَوْثِقٌ» نادرست است.

۹ - گزینه ۳ ترجمه گزینه درست: بچه‌ها شما کجا بید؟ ما اینجا در ورزشگاه هستیم، فوتبال بازی می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: قیمت این پیراهن چند است؟ بله، این پیراهن کیفیتش عالی است.

گزینه ۲: پیراهنی که می‌خواهی چه رنگی است؟ می‌خواهم که بلند باشد.

گزینه ۴: با چه چیزی از خانه پدر بزرگتان برمی‌گردید؟ کمی دیگر بخواهیم گشت.

۱۰ - گزینه ۳ أحسن الحسَن: بهترین نیکویی / الخُلُق الحسن: خلق نیکوست.

۱۱ - گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «رَاجِمٌ»: اسم فاعل

گزینه ۲: «المُحْسِنُ»: اسم فاعل

گزینه ۳: «شِعْرَاءٌ»: «شاعر»^{مفرد} اسم فاعل

توجه: برای تشخیص جمع مکسری که اسم فاعل است یا نه به مفرد آن نگاه می‌کنیم.

۱۲ - گزینه ۳ توجه: برای ساختار اسم (اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مکان، اسم مباله ...) به مفرد آن نگاه می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «الشُّبَابُ» مفرد: الشابّ «اسم فاعل» از ثلاثی مجرد است.

گزینه ۲: «مُسْتَعِينًا» اسم فاعل از ثلاثی مزید است.

گزینه ۴: «الْثَّهَاءُ» مفرد: الثَّاهِي «اسم فاعل» از ثلاثی مجرد است.

۱۳ - گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «الإحسان (نیکی) ≠ الإساءة (بدی)

گزینه ۲: «حَيٌّ (زنده) ≠ مَيِّتًا (مرده)

گزینه ۴: «تَمَّ (کامل شد) ≠ تَقَصَّ (ناقص شد، کوتاه شد)

۱۴ - گزینه ۳ عالم» بر وزن «فاعل» اسم فاعل از ثلاثی مجرد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): «مُتَأَجَّلٌ» اسم فاعل ثلاثی مزید از باب «استفعال» است.

گزینه (۲): «المُحْسِنِينَ» ← اسم فاعل ثلاثی مزید از باب «إفعال» است.

گزینه (۴): «المُؤْمِنِينَ» ← اسم فاعل ثلاثی مزید از باب «إفعال»

نکته:

برای اینکه بفهمیم اسم فاعل یا اسم مفعول ثلاثی مزید از چه بابی می‌باشد، کافی است که به جای (م) حرف مضارع (ب) بگذاریم و از مضارع به راحتی مصدرش را به دست بیاوریم!

مانند (مُحْسِنٌ ← يُحْسِنُ ← مصدر ← إحسان: إفعال)

(مُعَلِّمٌ ← يُعَلِّمُ ← مصدر ← تعلیم: تفعیل)

۱۵ - گزینه ۱ تصحیح گزینه‌های نادرست:

مرد درستکار: الرَّجُلُ الصَّالِحُ (رد گزینه ۲)

راستگویی: الصِّدْقُ (رد گزینه ۳)

از او در این مورد قول گرفت: أَخَذَ مِنْهُ عَهْدًا عَلَى ذَلِكَ (رد گزینه ۲)

الذی: در ترجمه ذکر نشده است. (رد گزینه ۴)

۱۶ - گزینه ۳ سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن اسم مبالغه وجود داشته باشد. اسم مبالغه بر وزن (فَعَالٌ - فَعَالَةٌ) است و می‌تواند بر شغل یا اشیاء دلالت کند. در این گزینه (فَتَّاحَةٌ: دربارکن) اسم

مبالغه محسوب می‌شود. اما در سایر گزینه‌ها اسم مبالغه وجود ندارد.

۱۷ - گزینه ۴ المودَّبون: از باب تفعیل است نه تفعَّل.

۱۸ - گزینه ۲ تَسَافُطٌ: افتادن (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / الدُّمُوعُ: اشک‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / عُيُونٌ: چشمان (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / أُنْهَاتُ الشَّهَدَاءِ: مادران شهیدان (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / علامة حزن

علی هجران: نشانه اندوهی بر دوری (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / أَبْنَاءُ هِنِّ الشَّهَدَاءِ: فرزندان شهیدشان (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۱۹ - گزینه ۲ الزَّرَاعَةُ به معنای کشاورزی است و اسم مبالغه برای آن نادرست است. تشدید در اسم مبالغه بر وزن فَعَالٌ روی عین‌الفعل است.

۲۰ - گزینه ۱ «الشاعر: شاعر» معرفه است نه نکره / «عَمَّنْ: درباره کسی که»

۲۱ - گزینه ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «له حرفان زائد ← له حرف زائد»

گزینه «۳»: «يَحْتَاجُ إِلَى الْمَفْعُولِ ← لا يَحْتَاجُ إِلَى الْمَفْعُولِ»

گزینه «۴»: «مجرور بحرف جرّ ← مضاف إليه»

۲۲ - گزینه ۳ ترجمه: او پوستی ویژه مانند چتر دارد که آن را هنگامی که از درختی به درخت دیگری می‌پرد باز می‌کند.

۲۳ - گزینه ۳ در این گزینه «من» استفهامیه است: ترجمه گزینه: چه کسی آنجا چاله‌ای را حفر کرد که کودک در آن افتاد؟

در گزینه‌های دیگر «من» شرطیه می‌باشد.

۲۴ - گزینه ۳ الإقدام: اقدام کردن - الأقدام: پاها (پیروز شدن فقط به اقدام کردن نیاز ندارد بلکه به جسارت نیز نیازمند است)

۲۵ - گزینه ۲ هر کس به ما بخندد تا ما را اذیت کند، پس او کم‌فرهنگ (بی‌فرهنگ) است!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «چه کسی در خیابان شلوغ کرد و به افراد پیاده ضرر رساند؟ (جمله پرسشی می‌باشد)

گزینه «۳»: کسی که در زندگی‌اش همواره تلاش می‌کند را دوست دارم، پس او همواره در زندگی‌اش موفق است.

گزینه «۴»: کسانی که در زندگی‌شان تلاش می‌کنند، به اهدافشان می‌رسند. (فعل‌ها مجزوم نشده‌اند.)

۲۶ - گزینه ۴ در اینجا کلمه (ما) در اول جمله هرگز نمی‌تواند شرطی باشد؛ چراکه اگر ادوات شرط بود باید بلافاصله بعد از آن یک فعل (فعل شرط) می‌آمد! هرگز بین ادات شرط و فعل شرط

فاصله نمی‌افتد! (هیچ مردی نیست که کاشتی می‌کارد مگر اینکه خدا پاداش را نوشت)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «(ما: ادوات شرط + تنفقوا: فعل شرط و مجزوم، حذف (ن) به دلیل مجزوم شدن)

گزینه «۲»: «(مَنْ: ادوات شرط + عَلِمَ: فعل شرط (ماضی) + فله أَجْرٌ ... : جواب شرط به صورت جمله اسمیه)

گزینه «۳»: «(إِذَا: ادوات شرط غیر جازم + تَمَّ: فعل شرط + تَقَصَّ: جواب شرط)

۲۷ - گزینه ۳ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ: بر خدا توکل کن (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / فِي كُلِّ الْأُمُورِ: در همه کارها / لِأَنَّ: زیرا (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / خَيْرٌ مُسَاعِدٍ: بهترین یاری‌گر (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / لِلْوَصُولِ إِلَى

الغَايَةِ: برای رسیدن به هدف (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

۲۸ - گزینه ۱ در گزینه «۱»، جواب شرط وجود ندارد، بنابراین جمله شرطی نیست.

مَنْ: اسم موصول است؛ ترجمه عبارت: کسی که ما را از تاریکی‌های خیال خارج می‌کند همان کسی است که ما را حقیقتاً گرامی می‌دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «يُمَرُّ: فعل شرط. يَجْرُ: جواب شرط

گزینه «۳»: «تَزْرَعُوا: فعل شرط. تَحْصُدُوا: جواب شرط

گزینه «۴»: «كَانَ: فعل شرط. لِكَيْمَ: جواب شرط

۲۹ - گزینه ۱ ساختار شرط در گزینه «۱» مشاهده می‌شود:

ما (ادات شرط) / تنتخب (فعل شرط) / فهي مُفيدة لك (جواب شرط به صورت جمله اسمیه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲» و «۳»: (ماء نفی)

گزینه «۴»: (مای استفهام یا پرسشی) است.

۳۰ - گزینه ۱ بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «من» را هم می‌توان به صورت شرط و هم به شکل موصول ترجمه کرد (و از جهت ساختار با هر دو ترجمه سازگار است)

گزینه «۲»: این عبارت دارای ساختار شرط نیست، زیرا جواب شرط اگر «یقرّبه» باشد، نباید قبل از آن واو بیاید و اگر «هو الأعمال الحسنية» جواب شرط باشد، نیاز به فاء دارد.

گزینه «۳»: «ما أحسن»؛ چقدر نیکو است، «ما» برای تعجب است و اسلوب شرط نداریم.

گزینه «۴»: این عبارت دارای ساختار شرط نیست، زیرا اگر «قادر علی غرس» جواب شرط باشد، نیاز به فاء دارد و اگر «لینتفع» جواب شرط باشد، نباید همراه با لام بیاید.

۳۱ - گزینه ۱ «لکيلا» در اصل «لکي + لای نفی» است. لکي + لا + فعل مضارع = مضارع التزامی منفی (اندوهگین نشوید)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: حرف «لن» + تتألوا = مستقبل منفی (آینده منفی) (نخواهید رسید)

گزینه «۳»: لم + یعلموا = ماضی ساده منفی یا نقلی منفی (ندانستند)

گزینه «۴»: ل + يتوكل = مضارع التزامی (باید توکل کنند)

۳۲ - گزینه ۱ بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الإجابة» مبتدای مؤخر و «من أخلّاق» خبر مقدم است. جمله اسمیه معمولاً ترکیب مبتدا + خبر دارد، اما در برخی شرایط جای این دو عوض می‌شود و خبر در اول جمله و مبتدا در پی آن می‌آید که در این صورت به خبر، خبر مقدم و به مبتدا، مبتدای مؤخر می‌گویند.

گزینه «۲»: مقرر کرد آنچه را قصد کرده بود تا تأخیر انجام دهد؛ پس (ما) مفعول برای فعل (تفعل) است.

گزینه «۳»: راستگو با راستگویی‌اش به چیزی می‌رسد که دروغگو با فریب‌کاریش به آن نمی‌رسد. (ما) در جمله عربی مفعول برای فعل (یبلغ) می‌باشد.

گزینه «۴»: کلمه (کل) دائم‌الاضافه می‌باشد و «ما» مضاف‌إلیه است.

نکته: توجه داشته باشید که گاهی اوقات مفعول جملات عربی در جملات فارسی متمم خواهند بود.

۳۳ - گزینه ۴ دلیلی بر آینده ترجمه شدن هیچ فعلی وجود ندارد! (آتا: به ما بده / قتا: ما را دور نگه دار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جواب شرط (لاینجح) می‌تواند آینده هم ترجمه شود.

گزینه «۲»: (ظهرت: جواب شرط و می‌تواند به صورت آینده ترجمه شود. «ظاهر خواهد شد»)

گزینه «۳»: (لن + تتالوا: آینده منفی، دست نخواهید یافت.)

۳۴ - گزینه ۱ ترجمه عبارت: «استاد به دانشجویان گفت: اجازه ندهید هیچ چیزی شما را از راه درست دور کند.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: اجازه ندهید (جمع مؤنث) - دور کند.

گزینه «۳»: اجازه نمی‌دهم - نزدیک کند.

گزینه «۴»: اجازه ندهید (جمع مذکر) - دور شود.

۳۵ - گزینه ۴ در این گزینه فائزات خبر مفرد است که دارای صفت نمی‌باشد، پس می‌توان آن را به شکل معرفه ترجمه کرد.

ترجمه عبارت: «آن دانش‌آموزان در مسابقه‌ی والیبال برنده هستند.»

در دیگر گزینه‌ها، اسم‌های نکره، به شکل نکره ترجمه می‌شوند؛ یعنی با «ی» نکره همراه می‌گردند.

۳۶ - گزینه ۲ معلّمات: معلّم‌های ما، (رد گزینه‌های ۱) / یُسوّق: تشویق می‌کنند. (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / طرّق: راه‌های (رد گزینه ۱) / ذاکرتهنّ: حافظه‌شان (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / کتاب‌هایی

(رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۳۷ - گزینه ۴ در زبان عربی: فی اللّغة العربیة (رد گزینه ۳)

صدها کلمه عربی‌شده: منات کلمه معرّبه (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

ریشه‌های فارسی: الأصول الفارسیة (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

وجود دارد: هُناک (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۳۸ - گزینه ۴

فعل «لیفهمون» یک فعل مضارع منصوب است و با توجه به (ل) باید (نون) انتهای آن حذف گردد.

پس به صورت (لیفهموا) صحیح است.

۳۹ - گزینه ۳ مفرد «الحسنات»، «الحسنة» است.

۴۰ - گزینه ۱ «أنفقوا»: انفاق کنید / «مما»: از آنچه (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «در قنایم»: به شما (شما را) روزی دادیم (رد گزینه‌های دیگر) / «من قبل أن يأتي»: قبل این که فرا برسد. / «یوم»: روزی، یک روز (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «لا»: نه (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «بیع»: فروشی / «خلّة»: دوستی‌ای

۴۱ - گزینه ۱ زیرا «الید» که مشاراًلیه است به غلط به صورت «خبر» در جمله اسمیه ترجمه شده است و صورت صحیح ترجمه «هذا الید»؛ «این دست» می‌باشد. (این دست، خداوند آن را دوست می‌دارد

/ یا: این دست را خداوند دوست می‌دارد.)

۴۲ - گزینه ۲ در این عبارت «ناظر» نکره است و دارای دو صفت است یکی «نشیط» و دیگری جمله وصفیه «یَبْنِي عَشَهُ ...» است.

۴۳ - گزینه ۴ «لَا تُسْمِعُ، لَا يُخَسِّعُ، لَا يُفْتَحُ، لَا تُرْفَعُ، لَا يَسْمَعُ» جمله‌های وصفیه هستند و بعد از یک اسم نکره آمده‌اند.

۴۴ - گزینه ۲ امروز: الیوم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / خریدم: اشتریت / کتابی: کتاباً (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / آن را دیده بودم: ... قد رأیته (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۴۵ - گزینه ۱ (الآخرین: مضاف‌الیه) بوده ولی صفتی ندارد. ترکیب (کلام خفی) نیز وصفی است. با ترکیب اضافه اشتباه گرفته نشود!

بررسی گزینه (۲): (الله: مضاف‌الیه + الرحمان: صفت + الرحیم: صفت دوم)

بررسی گزینه (۳): (الأدب: مضاف‌الیه + الفارسی: صفت نسبی)

بررسی گزینه (۴): (کتاب: مضاف‌الیه + یقرأها المعلم: صفت به صورت جمله وصفیه)

۴۶ - گزینه ۳ معلناً: معلّم: مبتدا به صورت مضاف آمده نه موصوفاً!

بررسی گزینه (۱): (علم: مبتدا + یضّر: صفت به صورت جمله وصفیه)

بررسی گزینه (۲): (عقیده التوحید المقدّسة: عقیده مقدّس توحید) یعنی (المقدّسة) صفت برای (عقیده) است.

بررسی گزینه (۴): (للکلام: خبر مقدم + آداب: مبتدای مؤخّر + یجب: جمله وصفیه)

۴۷ - گزینه ۱ در اسلوب جمله وصفیه (رأیت: ماضی + یشی: راه می‌رفت)؛ یعنی مضارع دوم می‌تواند به صورت (استمراری) ترجمه شود!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۲): (غایة لا تُدرک: هدفی است که درک نمی‌شود، فهمیده نمی‌شود).

گزینه (۳): در اسلوب جمله وصفیه ترکیب (اشتریت: خریدم، ماضی + رأیت: ماضی) و فعل دوم به صورت (بعید: دیده بودم) ترجمه می‌شود. البته ترجمه آن به صورت (ماضی ساده) هم غلط نیست! (خریدم کتابی را که دیده بودم، دیدم) ...

گزینه (۴): (کان: بود) چون به تنهایی در جمله به کار رفته!

۴۸ - گزینه ۳ (شجرة) اسم نکره و (ستیداً) فعل آینده و جمله وصفیه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): (سنسافر) بعد از اسم نکره نیست.

گزینه (۲): (سمعا) فعل آینده نیست.

گزینه (۴): (سیقوم) به اسم نکره (خطیئة) مربوط نیست.

۴۹ - گزینه ۲ «جزیره + لا یكون البحر» صفت از نوع جمله وصفیه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): «الفرص القلیلة - فرص ذهیة»: صفت مفرد

گزینه (۳): «آثارنا التاریخية»: صفت مفرد

گزینه (۴): «اسبوع واحد»: صفت مفرد

۵۰ - گزینه ۱ «لا تَسْتَشِرْ: مشورت نکن»، (رد گزینه‌های ۲، ۳ و ۴: «نباید» و «هرگز» اضافه هستند همچنین «مشورت کنی» غلط است).

«بما: به آنچه» در گزینه (۳) ترجمه نشده است.

«یقول: می‌گوید» در گزینه (۳) به صورت اسمی ترجمه شده و غلط است.

«یهدی: هدایت کن» در گزینه‌های (۲) و (۴) به صورت اسمی ترجمه شده که غلط است.

«هو: او» در گزینه (۴) ترجمه نشده است.

«نفس: خود» در گزینه‌های (۲) و (۴) ترجمه نشده است.

«قد ضلّ: گمراه شده است»، در گزینه (۴) به صورت اسمی ترجمه شده که غلط است.

۵۱ - گزینه ۳ «یَسْتَقِظُ: فعل مضارع است: بیدار می‌شوند» در گزینه ۱ «بیدار شدند» به صورت ماضی و گزینه ۴ «بیداری مردم» به صورت مصدر ترجمه شده است که نادرست است.

«المجتَمَعُ: بدون ضمیر متصل است که گزینه ۲ «جامعه خود» همراه با ضمیر ترجمه شده است و نادرست است.

۵۲ - گزینه ۳ بَلِّغْ: ابلاغ کن، برسان / ما: آنچه، چیزی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / أنزل: نازل شده، فرود آمده (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / من ربک: از طرف پروردگارت (رد سایر گزینه‌ها) / لم تفعل: انجام ندهی (رد گزینه ۴) / ما بَلَّغْتَ: ابلاغ نکرده‌ای، نرسانده‌ای (رد گزینه ۲) / رسالت: رسالت او (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

۵۳ - گزینه ۲ نَسِیحٌ: باید گوش بدهیم (لِ- امر به صورت مضارع الترامی ترجمه می‌شود).

۵۴ - گزینه ۱ حرف «لا» نهی است و این فعل مضارع نهی است. (با مردم با تمام آنچه شنیدی سخن نگو)

در سایر گزینه‌ها همگی (لای نافییه یا نفی) و فعل مضارع منفی است.

نکته: هرگاه در آخر فعلی حرکت «کسره» آمده باشد، آن فعل حتماً مجزوم است (ه) و حرکت کسره برای رفع التقای ساکنین است.

۵۵ - گزینه ۴ در همه گزینه‌ها (لام) معنای (باید) می‌دهد و فعل امر محسوب می‌شود، ولی در گزینه (۴) معنای (تا) می‌دهد (تا صحبت کنند) و امر نیست!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): «باید از مادرم درس زندگی را بیاموزم زیرا او از من داناتر است!»

گزینه (۲): «اگر بخواهیم به راه راست هدایت شویم باید از قوانین دینی‌مان پیروی کنیم.»

گزینه (۳): «این بازیکنان باید تلاش کنند تا در مسابقه گل بزنند.»

۵۶ - گزینه ۲ این «ما» معنای آنچه دارد، اما در سایر گزینه‌ها (ما)ی نفی وجود دارد. ترجمه گزینه: آنچه این اتاق نیاز دارد یک کتابخانه کوچک با چند کتاب در آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) این دانش آموز دوست ندارد که دیگران شکستش را بدانند. (مای نفی)

گزینه ۳) انسان به کسی نیکی نمی‌کند، مگر در حالی که نتیجه کارش را با نیکی بهتری ببیند. (مای نفی)

گزینه ۴) مؤمن برای خدا خالص نمی‌شود، مگر در صورتی که چشمه‌های حکمت از قلبش بر زبانش آشکار شود.

۵۷ - گزینه ۳ اختراعات الإنسان الحديثة: اختراعات جدید انسان (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / البناء: ساختن (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / لم يستفد: استفاده نکرده است، استفاده نکرد (رد سایر گزینه‌ها)

۵۸ - گزینه ۴ «إن» از ادوات شرط است، پس فعل شرط باید مجزوم شود (تَطَلَّب).

سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

ضمناً «لم» در گزینه «ا»، مخفّف «لماذا: چرا» است و «لا تترك» ترک نکن، فعل نهی و مجزوم است که به خاطر «ال» در «الصدیق» ساکن موقتاً تبدیل به کسره (کسرة عارضی) شده است و «أن» از حروف ناصبه است که فعل «يُؤدّب» را منصوب کرده است.

۵۹ - گزینه ۱ دَعَتْ ... دعوة: قطعاً ... دعوت کرد (رد گزینه ۲) / إينها الياغ: پسر جوانش (رد گزینه ۲) / حَضَنَتْهُ بأكية: او را گریان در آغوش گرفت (رد سایر گزینه‌ها) / بعد أن إطلعت: بعد از آن که اطلاع یافت، فهمید (رد سایر گزینه‌ها)

۶۰ - گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «ا»: درهمه فتنه‌ها (در فتنه‌ها) پرچم شیطان بالا برده می‌شود، گزینه «ب»: اگر ستاره‌شناس می‌بودم، قطعاً می‌دیدم ستارگان چگونه تغییر کرده‌اند، گزینه «ج»: آنکه خود را با کار متوالی به سختی بیندازد موفق می‌شود. (فعل شرط مضارع التزامی ترجمه می‌شود).

۶۱ - گزینه ۳ أشعة القمر الفضیة، یک ترکیب اضافی وصفی است و «الفضیة» صفت برای «أشعة» می‌باشد، نور نقره‌ای فام ماه، أشعة نقره‌ای رنگ ماه (رد گزینه ۱ و ۴)

«قلوبنا»: دل‌های ما دارای ضمیر است (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / كانت ... المتكونة: تشکیل شده بود (رد سایر گزینه‌ها) / كانت ... تخب: می‌بود، شیفته می‌کرد (رد گزینه ۱) / تلال الرمال: تپه‌های شن (رد سایر گزینه‌ها)

۶۲ - گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱): فاعل ← مبتدأ

گزینه ۲): معرفة (علم) ← معرفة (بأل)

گزینه ۴): مجرور بحرف الجر ← مضاف إليه

نکته: الأولى والثانية به آن اشاره دارد که کلمه «الإسلام» و «اللغة» هر کدام ۲ بار در متن آورده شده است. اولی یعنی اولین و ثانی به دومین کلمه در متن اشاره می‌کند.

۶۳ - گزینه ۴ «صاح» به معنی «فریاد زد» از افعال ناقصه نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱): كُنَّا: كان + نا

گزینه ۲): يُصْبِحُوا: أَصْبَحَ - يُصْبِحُ

گزینه ۳): أَصْبَحْتُمْ: أَصْبَحَ - يُصْبِحُ

۶۴ - گزینه ۲ كُنْتُ أَسْتَمِعُ: گوش می‌دادم (رد سایر گزینه‌ها) / معلّمی معلم خود (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / يتكلم: حرف می‌زد (رد گزینه ۱) / والدي: پدر و مادرم (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۶۵ - گزینه ۳ چون یک فعل ماضی «شاهدنا» + فعل مضارع «يقفز» در ترکیب جمله وصفیه شرکت کرده‌اند، فعل مضارع به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود (سنجایی را دیدیم که می‌پرید ...)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱): «كان» به تنهایی و بدون فعل دیگری به کار رفته، پس به معنای (بودم، بودی، بود و ...) می‌دهد.

گزینه ۲): «كانت» به معنای «بود» به کار می‌رود.

گزینه ۴): «كانت» + قد دخلت: داخل شده بود.

۶۶ - گزینه ۳ در این گزینه لیس از افعال ناقصه است و خبر آن (غافلاً) منصوب است؛ در حالی که در دیگر گزینه‌ها خبر مرفوع می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱): «مُعْجَمٌ خَيْرٌ» است.

گزینه ۲): «مُجَدَّةٌ خَيْرٌ» است.

گزینه ۴): «مَسْؤُولٌ خَيْرٌ» است.

۶۷ - گزینه ۴ تَغَيَّرْتُ: فعل ماضی از باب تَفَعُّلٌ وَأَصَوْتُ فاعل است و باید مرفوع باشد.

۶۸ - گزینه ۴ هَوْلًا طالبات: اینها دانش آموزانی هستند که (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

كُنْ يدرسن: درس می‌خواندند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

والدتهن: مادرشان، مادر خود. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

يتصلن: تماس می‌گرفتند (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

۶۹ - گزینه ۳ میان دو کلمه «الأزائل و الأفاضل» تضاد وجود دارد.

ترجمه گزینه: هر گاه فرومایگان حکومت کنند، شایستگان هلاک می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱): بهترین سخن آن است که کم باشد و دلالت کند.

گزینه ۲): سخن حق را بگو اگرچه تلخ باشد.

گزینه ۴): بدترین مردم، دورو (منافق) است.

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۴	۱۱ - ۴	۲۱ - ۲	۳۱ - ۱	۴۱ - ۱	۵۱ - ۳	۶۱ - ۳
۲ - ۱	۱۲ - ۳	۲۲ - ۳	۳۲ - ۱	۴۲ - ۲	۵۲ - ۳	۶۲ - ۳
۳ - ۱	۱۳ - ۳	۲۳ - ۳	۳۳ - ۴	۴۳ - ۴	۵۳ - ۲	۶۳ - ۴
۴ - ۲	۱۴ - ۳	۲۴ - ۳	۳۴ - ۱	۴۴ - ۲	۵۴ - ۱	۶۴ - ۲
۵ - ۴	۱۵ - ۱	۲۵ - ۲	۳۵ - ۴	۴۵ - ۱	۵۵ - ۴	۶۵ - ۳
۶ - ۴	۱۶ - ۳	۲۶ - ۴	۳۶ - ۲	۴۶ - ۳	۵۶ - ۲	۶۶ - ۳
۷ - ۴	۱۷ - ۴	۲۷ - ۳	۳۷ - ۴	۴۷ - ۱	۵۷ - ۳	۶۷ - ۴
۸ - ۳	۱۸ - ۲	۲۸ - ۱	۳۸ - ۴	۴۸ - ۳	۵۸ - ۴	۶۸ - ۴
۹ - ۳	۱۹ - ۲	۲۹ - ۱	۳۹ - ۳	۴۹ - ۲	۵۹ - ۱	۶۹ - ۳
۱۰ - ۳	۲۰ - ۱	۳۰ - ۱	۴۰ - ۱	۵۰ - ۱	۶۰ - ۴	